

©

MEGAN HART

Sudaužysiu
tau

sirdį

svajonių knygos

MEGAN HART

Sudaužysiu
tau
sirdi

Romanas

Vilnius
2018

Visiems, kurie buvo praradę
valią, – labanakt ir saldžių
saldžių sapnų.

Kartais meilės pradžia ne itin garbinga,
o pabaiga gniuždanti. Gyvename dėl
visko, kas yra tarp jų.

Ann Patchett
„Pabaigos jausmas“

Tai meilēs istorija.

Išlipusi iš traukinio, iš karto išsikviečiau taksi, bet pakako akimirkos, kad vėlyvo kovo dulksna paverstų niekais visas popietės pastangas – prie kaktos ir skruostų limpa šlapai plaukai. Ant kūno karo nuo drėgmės apsunkę drabužiai. Galerijos tualete nusitraukiu permirkusias juodas kojines ir, suvyniojusi jas į popierinius rankšluosčius, išimetu į rankinę. Mano kojos baltos kaip sniegas. Noriu ne taurės baltojo vyno, o kavos arba didelio puodelio kakavos su plakta grietinėle.

Trokštu ko nors saldaus.

Čia turėtų būti desertų, bet randu tik kalnus pjaustyto sūrio, drėkstančio ant padėklų tarp įmantrių krekerių likučių. Medaus ir garstyčių padažas atrodo pakenčiamai, bet baltas kaimiškas padažas žada virškinamojo trakto kančias. Permirkusi iki paskutinio siūlo esu šlapesnė už sūrį, padažus ir vyną.

Dar nemačiau Navino. Jis kaip visada flirtuoja su svečiais. Negaliu jam priekaištauti. Nauja galerija – rimtas iššūkis. Niujorkas ne Filadelfija, todėl atidarymas turi padaryti įspūdį. Galiausiai vis tiek prie manęs prieis.

Vieną ranką paspaudžiu po krūtine, kita remiuosi į ją alkūne

ir laikau taure vynu. Apžiūrinėju didelio formato nuotrauką. Dvidešimt su keturiasdešimt, apskaičiuoju, nors man visada prastai sekėsi matuoti. Nuotraukos turinys atliepia šiandienos orą. Šlapia gatvė, balose raibuliuoja benzino vaivorykštės. Vienoje jų stovi vaikas su raudonais guminiiais batais ir stebi savo atspindį. Sunku pasakyti, mergaitė ar berniukas. Pusilgiai plaukai, beformis lietpaltis, švelnūs belyčiai bruožai.

Nesvarbu.

Manęs nedomina kažkoks suknistas portretas. Darbas pakankamai didelis, kad kas nors paklotų už jį nemenką sumą. Aš nežymiai papurtau galvą. Stebiuosi, kodėl Navinas sumanė jį eksponuoti. Tikriausiai buvo skolingas ir priešingu atveju turėtų pačiulpti. Oralinis būtų labiau atsipirkęs.

Išgirstu, kaip kažkas suglamžo popieriaus lapą. Pakutena man sprandą. Pajuntu variantį žvilgsnį. Atsisuku.

– Šitam šūdui reikėtų visos pilies.

Balsas švelnus. Kimus. Beveik belytis, kaip vaikas nuotraukoje. Akimirka padvejojusi pakeliu galvą ir skubiai įsižiūriu. Vyras. Švelnaus balso vyras.

Jis žvelgia ne į mane, bet į nuotrauką, todėl galiu keliomis sekundėmis ilgiau, nei reikalauja padorumas, nenuleisti nuo jo akių.

Šlapio smėlio spalvos plaukai gaubia kaktą ir skruostus. Trumpi kuokštai nugaroje vos dengia kaklą. Vyro veidas apžėlęs šeriais. Jis ne iš tų, kurie kelias dienas tiesiog nesiskuta. Matyti, kad ilgai ir kruopščiai darbavosi skustuvu. Vilki tamsų kostiumą ir baltus marškinius, ryši siaurą tamsų kaklaraištį. Retro. Avi juodus konversus.

– Kas galėtų už ją tiek mokėti?

Jis akimirką žvelgia į mane. Pamatęs, kad nenuleidžiu nuo jo akių, pamoja į nuotrauką.

– Ji visai nebloga.

Nesuprantu, kas man šovė į galvą. Tai brangus šūdo gabalas. Pasityčiojimas iš meno. Turėčiau piktintis, kad švaistau jam savo laiką, tarsi grožį būtų galima patirti tik dalimis. Prakeikimas, galbūt tai tiesa.

Galbūt spoksodama į šūdo gabalą praleidau galimybę patirti tikrą grožį. Įdėmiai išžiūriu dar kartą. Darbas techniškai atliktas nepriekaištingai. Apšvietimas, fokusas, ekspozicija. Vis dėlto ne meno kūrinys.

Vis dėlto kas nors jį nusipirks, nes pastebės tai, ką pastebėjau aš – puikiai įrėmintą neva keistą kadrą. Įtikins save, kad jis pakankamai unikalus padaryti įspūdį draugams, bet iš tiesų tik pasitenkins geru sandėriu.

– Nuotrauka atrodo kaip meno kūrinys, bet tokia nėra. Kaip tik todėl kas nors paklos už ją tūkstantį žalių ir pasikabins svetainėje, kurioje susiburia tik per Kalėdas. Todėl, kad nuotrauka atrodo kaip meno kūrinys, bet tokia nėra.

Vyras pasitrina smakrą.

– Taip manot?

– Žinoma. Priešingu atveju Navinas jos neeksponuotų.

Slapta dirsteliu į vyrą. Norėčiau įsidrąsinti ir pažvelgti jam į akis.

– Ką gi, man irgi reikia susimokėti nuomą. Pora šimtinių tikrai nepamaisys.

Na, žinoma. Parodų atidarymuose taip atrodo tik menininkai. Paprastai alkani. Šis taip pat pakankamai liesas, kad įtartum gyvenantį pusbadžiu. Stovėdama arti jo, užuodžiu cigaretes ir

aksomą. Šiandien jo nevilki, bet tai visai nesvarbu. Skoniai, garsai ir kvapai mane nuveda ten, kur nenuveda kitų. Matau spalvas, kur jų neturėčiau matyti. Šįkart užuodžiu aksomą.

– Jūs – nuotraukos autorius?

– Taip, – linkteli vyras.

Kad ir ką pasakė anksčiau, neslepia pasididžiavimo.

Jeigu būtų išpeikęs kito menininko darbą, nusivilčiau. Nesvarbu, kad išrėžtų tiesą. Dabar pajuntu jam prielankumą.

– Ji tikrai visai nebloga.

Vyras susiraukia ir papurto galvą.

– Jūs prasta melagė.

Manau, kad esu puiki melagė.

Nuotraukos autorius dar kartą pažvelgia į savo darbą ir gūžteli pečiais.

– Kas nors ją nupirks, nes atrodo kaip nereiklus meno kūrinys. Ar tą norėjote pasakyti?

– Taip.

– Jūs profesionalė.

Jis dar kartą gūžteli pečiais. Vieną ranką prispaudžia po krūtine, pasiremia į ją kitos rankos alkūne ir dar kartą įdėmiai nužvelgia nuotrauką. Jo laikysena neprasprūsta man pro akis – išvystu savo atvaizdą. Vyras įsikanda nykštį. Sprendžiant iš nukramtyto nago, panašu, kad tai senas įprotis.

– Padariau ją paprašytas Navino. Jis norėjo prekės. Jokių lėlių galvų su pieštukais iš kiaurų akiduobių.

Aš gera melagė, bet prasta kortuotoja. Mano veidas persimaino. Žinau, apie ką kalba vyras. Nuotrauka mėnesių mėnesius, galbūt netgi metus, kabėjo galinėje patalpoje Navino galerijoje Filadelfijoje.

Apsimetu nesuprantanti, kad darbo nesisėkė parduoti. Tada kodėl laikė jį pakabiną tolimiausiam kampe? Juokaudavau, kad prisirišo prie nuotraukos ir saugojo nuo lankytojų akių. Galbūt taip ir buvo.

– Ar ji jūsų?

Fotografas nusijuokia.

– Vilis Robertsas.

Aš paspaudžiu jam ranką. Jo pirštai šiurkštūs ir nusėti nuo spaudų. Akimirka įsivaizduoju, kokį garsą skleistų, lytėdami švelnų paviršių. Tikriausiai sukeltų trintį arba šiugždesį.

– Elizabetė Amblin.

Jis suima mano pirštus. Akimirka esu tikra, kad pabučiuos ranką. Įsitempiu, laukdama, kol jo lūpos priglus prie odos, o liežuvis paliks drėgną šliužę. Nusistebiu savimi, nes žinau, kad jis niekada taip nepasielgtų. Žmonės nedaro tokių dalykų nepažįstamiesiems. Nedaro netgi meilužiai.

Žinau, kad mano vaizduotė audringa, bet kai naujasis pažįstamas paleidžia ranką, pasijuntu šiek tiek nusivylusi. Vis dar jaučiu jo prisilietimą ir šiurkščius pirštus. Nesu švelni kaip šilkas, kad ir kiek lepinčiau odą brangiais kremais, bet būčiau jam tikusi. Šiugždėjusi.

– Jūs Navino draugė?

– Taip, panašiai. Mus sieja meilė ir neapykanta. – Akimirkai nutylu ir stebiu fotografo veidą. – Navinui patinka, kad dirbu pusvelčiui, o aš negaliu to pakęsti.

Vilis nusijuokia. Jo akys raibuliuoja mėlynai ir žaliai, kol galiausiai nušvinta auksu. Jis prisimerkia. Pastebiu siauras lūpas ir baltus tiesius dantis. Juokdamasis persikreipia ir neatrodo patrauklus, bet turi kažką užkrečiamo. Aš taip pat nusijuokiu.

Galerijoje skamba muzika – salės kampe kamuojasi styginių kvartetas, čyruodamas Pachelbelio „Kanoną“ ir „Elizai“. Tikriausiai studentai – Navinas niekada nemokėtų profesionalams. Bandau atspėti, kurį iš jų dulkino. Mano bičiulis prisiriša ne tik prie paveikslų ir kitų daiktų, kuriuos laiko atokiausiame galerijos kampe, bet ir prie žmonių. Aš – viena jų. Salėje vis dar gausu maisto ir vyno. Neskamba tik juokas, todėl mudu atkreipiame dėmesį.

Vilis užverčia galvą, dar kelis kartus sukikena ir pažvelgia į mane.

– Reikėtų pasisukioti tarp svečių.

Noriu jį sulaikyti. Atkalbėti nuo pareigos. Stebėdama jo žvilgsnį, slystantį mano kūnu, drėgnais drabužiais ir nuogomis kojomis, suprantu, kad man pavyktų. Jis jau mane prilietė. Žino, koks tai jausmas. Trokštu, kad norėtų sužinoti daugiau.

– Žinoma. – Smakru parodau į salę. – Aš taip pat turiu reikalų. Aš gera melagė.

– Buvo malonu susipažinti, Elizabete.

Vilis vėl ištisia man ranką.

Šį kartą neįsivaizduoju, kaip prie plaštakos priglunda jo lūpos. Tai kvaila. Mudu dalykiškai ir tvirtai paspaudžiame vienas kitam ranką. Aš nusisuku ir susidomėjusi dar kartą pažvelgiu į Vilio *šūdo gabalą, kuris vaidina meną* – nenoriu stebėti, kaip jis nueina.

Navinas randa mane priešais siauras pakylas su keramikos darbais. Niekas įdomaus. Formaliai jie mieli. Komerciškai sėkmingi. Perkami. Džiaugiuosi už galeriją. Vis dėlto dirbiniai atsiduoda šūdu. Galbūt iš jo pagaminti. Galbūt mano smegenis pasiekė signalai, klaidinantys jusles. Kad ir kaip būtų, žvelgiu

į juos susiraukusi, kai draugas apkabina mane per pečius ir prisitraukia artyn.

– Kelis jau pardaviau. Jų autorius Leisis Džonsbaris.

Navinas apdovanoja mane akinama šypsena. Padvelkia brangi odekolonu ir pomada, kuria tepa savo juodus kaip smala plaukus. Tai tikri kvapai. Visi gali juos užuosti.

Klausydamasi Navino, burnoje pajuntu cukraus vatos skonį. Švelnų, lengvą, saldų. Kartais klausantis jo suskausta dantis. Vis dėlto mėgstu ir cukraus vatą, ir Navino kalbas. Bendraujame nuo neatmenamų laikų. Tikriausiai tai vienintelis žmogus, pažįstantis mane kaip nuluptą. Prieš atsakydama liežuviu persibraukiu per dantis.

– Man nepatinka.

– Jie ir neturi tau patikti, mieloji.

Aš gūžteliu pečiais.

– Tai tavo galerija.

– Taip. – Navinas vėl apakina mane savo šypsena. – Juos gerai perka. Puikiai žinai, kad mėgstu tokius daiktus.

– Tokius, kaip šitas? – pamoju į Vilio *šedevrą*.

– Nepatinka?

Aš vėl gūžteliu pečiais.

– Tai šūdo gabalas, Navinai, taip mano net autorius.

Navinas nusijuokia. Staiga pasijuntu atsidūrusi priešais apžvalgos ratą po vasaros dangumi. Mano plaukai surišti į dvi uodegėles, o saujos pilnos karamelizuoto cukraus.

– Susipažinai su Viliu?

– Taip.

Aš apsidairau ir pastebiu jį vienoje iš nišų flirtuojantį su moterimi. Jos plaukai tankūs ir purūs, lūpos nepriekaištingai padažytos. Ji palinksta arčiau Vilio. Jis nusijuokia.

Nekenčiu jos.

Nusisuku, nenorėdama, kad Navinas pastebėtų mano žvilgsnį, bet pavėluoju. Jis papurto galvą ir švelniai spusteli man petį. Nieko nesako. Manau, neturi teisės. Kažkas pakviečia jį vardu. Navinas pradeda bendrauti. Jam sekasi geriau negu man, todėl nedvejodama jį paleidžiu.

Jau visai vėlu. Turėčiau keliauti atgal. Navinas pasiūlo nakvoti jo namuose. Esu ne kartą juose viešėjusi. Man patinka jo žmona Pudža, bet jų vaikai dar visai maži. Apsilankiusi neatsiginu įkurių apkabinimų ir bučinių, prabundu vos prašvitus ir jaučiuosi turinti padėti Pudžai vystyti ir maitinti. Džiaugiuosi, kad mano dukros jau beveik suaugusios.

– Vis dar čia?

Aš atsisuku. Nuo jo balso man pašiurpsta sprandas.

– Taip.

Vilis pakreipia galvą ir pažvelgia į mane.

– Ar kas nors patraukė dėmesį?

– Taip.

Būčiau tikra rakštis, jeigu tvirtinčiau priešingai.

– Parodyk.

Pasijuntu prigauta. Pralaimėjusi. Apsižvalgau aplinkui ir bedu pirštu.

– Man patinka tas darbas.

Balta drobė, juodi brūkšniai. Raudonas apskritimas. Atrodo kaip moksleivio piešinys, bet rėmas ir ekspozicijos vieta daro jį meno kūrinį. Žiūrėdama į jį, akimirka matau plevenantį drugelio siluetą. Kiti jo nepastebėtų, matytų baltą, juodą, raudoną. Vis dėlto drugelio siluetas privertė mane jį pasirinkti. Nepasakyčiau, kad darbas puikus, bet geriausias iš visų kitų.

– Šitas? – Vilis pažvelgia į darbą, tada į mane. – Neblogas, bet nemaniau, kad pasirinksi jį.

– Ką būčiau turėjusi pasirinkti?

Vilis kilsteli smakrą.

– Parodyti?

Nežinau, kodėl delsiu, nes degu iš nekantrumo. Kodėl Vilis mano taip gerai mane pažįstantis?

Naujasis pažįstamas suima mane už alkūnės ir nusiveda per minią. Jau vėlu, bet galerija dar pilna, tikriausiai daugelis svečių gyvena centre arba priemiesčiuose. Salės gale slepiasi dar viena niša, uždengta audiniu ir spingsinčiomis švieselėmis. Tokioje erdvėje būtų sudėtinga eksponuoti stačiakampius darbus, todėl ramia sąžine ją praleidau. Nenorėjau apžiūrinėti dar vieno vazų rinkinio.

– Šitas. – Vilis sustoja, bet nepaleidžia mano alkūnės. Netgi prisiartina. – Tau turėtų patikti.

Darbas paprastas. Raižytas, nušlifuotas medis. Jis neturi aiškios formos, bet primena moters kūną. Švelnūs klubo, šlaunies, pilvo ir krūtų linkiai, plaukų bangos. Tai ne moteris, bet jos dvelksmas. Nemąstydamą paliečiu darbą. Jaučiu moterį. Atitraukusi ranką sugniaužiu pirštus. Nereikėjo liesti darbo. Galėjau jį ištepti. Tai ne muziejaus eksponatas, bet nevalia jo gadinti.

Vilis teisus. Man patinka darbas. Neturėčiau jam vietos, bet staiga užsimanau įsigyti.

– Ar žinai, kas jo autorius?

Veltui dairausi kortelės su menininko vardu ir pavarde.

Vilis neatsako. Pažvelgiu į jį, tikėdamasi išvysti šypsena, bet jo veidas rimtas. Fotografas įdėmiai stebi mane.

– Žinojau, kad tau patiks.

Aš įsitempiu. Nežinau, ar man nepatinka, kaip jis ištaria šiuos žodžius, ar pernelyg patinka. Kad ir kaip būtų, susiraukiu.

– Skamba labai išdidžiai.

Vilis pažvelgia į medžio gabalą, kuris atrodo beformis, bet primena moterį.

– Man patinka perprasti, kas patinka žmonėms. Menininkui, kuris nori parduoti savo šlamštą, tai labai svarbu.

– Vadinasi, nori parduoti? Maniau, kad tikri menininkai nori kurti.

Vilis kimiai nusijuokia.

– Taip, bet man reikia susimokėti nuomą ir valgyti. Nedaug kas gali gyventi iš meno.

Nedaug kas iš ši vakarą atsidūrusių Navino galerijoje. Niu-jorkas nusėtas tokių galerijų. Konkurencijos karštinė. Įkalbinėjau Naviną pasilikti galeriją Filadelfijoje, bet jis norėjo plėstis. Nemanau, kad tai buvo gera mintis.

– Vadinasi, sieki išsiaiškinti, kas patinka žmonėms, kad galėtum parduoti jiems savo darbus?

– Žinoma. – Vilis kreivai šypneli. – Patiko, tiesa?

– Taip, – nenoriai sutinku.

Jis linkteli, tarsi būčiau atskleidusi paslaptį.

– Tau patinka švelnūs daiktai.

Aš atsitraukiu. Iš kur jis žino? Prakeikimas. Prieš kelias minutes nežinojau to net pati.

Vilis dar kartą linkteli.

– Švelnūs ir išgaubti. Nemėgsti aštrių objektų. Kampų ir mėšlo. Dūrių.

– Niekas nemėgsta dūrių, – šiuurkščiai atšaunu.

– Klysti. – Vilis vėl pažvelgia į medžio gabalą. – Turėtum jį įsigyti – suteiks tau laimės.

Mano gerklėje užstringa juokas.

– Iš kur ištraukei, kad noriu būti laiminga?

– Visi nori būti laimingi, Elizabete.

Mano vardas.

Klausydama, kaip Vilis taria mano vardą, išvystu mėlyną, žalią ir pilką mirgėjimą. Tai ne mano spalvos. Man patinka raudona, oranžinė ir geltona. Ruda. Mano vardas – ruduo, žengiantis į žiemos tamsą. Vilis jį ištaria visai kitaip. Jo lūpose mano vardas virsta vasara. Vandenyne.

Aš pradedu tankiai mirksėti, todėl nusuku akis. Man užgniaužia kvapą. Negalėčiau pratarti nė žodžio.

– Turėtum jį įsigyti, – pakartoja Vilis.

– Nenoriu.

Galbūt skulptūra tikrai suteiktų man laimės, bet gyvenu namuose, pilnuose aštrių kampų. Neturiu vietos tokiam daiktui.

– Nori, – patikina Vilis, akimirkai palinkdamas prie manęs.

Išgirstu jo atsakymą.

Mane išgelbėja Navinas. Jis sustoja Viliui už nugaros ir taip stipriai paploja per petį, kad šis palinksta į priekį. Vilis susiraukia, sekundei ar dviem sugniaužia kumščius, bet akimirksniu atsipalaiduoja ir nusišypso, tarsi niekada nebūtų supykęs.

– Ko nori? – pasiteirauja Navinas.

Jis šypsosi kaip ryklis.

Nespėjame atsakyti, kai viena iš muzikančių, berniokiškai kirpta smulkutė mergina, įsispraudžia tarp mūsų ir nerūpestingai nusišypso Navinui. Ištisia prikeverzotą lapą, panašų į ranka užrašytą receptą. Jos akių apvadas vietomis nusitrynęs. Mane suerzina nevalyva merginos išvaizda.

– Ar galim pasikalbėti?

Navinas santūriai nusišypso ir pamoja man. Tada apkabina merginą per pečius, pirštų galais suimdamas minkštą įdegusią žasto odą, kurios nedengia suknelė be petnešėlių.

– Žinoma, Kalista, pasikalbėkim mano kabinete. Bete, pas kambinsiu tau rytoj.

– Gerai, – atsakau.

Vilis palaukia, kol jiedu pasiekia salės vidurį, ir atsisuka į mane.

– Ką tai turėtų reikšti?

Aš gūžteliu pečiais.

– Tai ne mano reikalas.

Vilis pravėręs lūpas dėbteli į mane.

– Juk jis vedęs?

– Taip.

– Tai ne jo žmona.

– Ne, – pritariu.

Vilis nulydi juos žvilgsniu, lėtai papurto galvą, tada vėl pasisuka į mane. Jo žvilgsnis paslaptingas ir kerintis. Staiga tampa panašus į lapiną. Smailėjančios, plaukais pridengtos ausys, švelnios ir grakščios antakių arkos. Vilis vėl palinksta prie manęs, norėdamas pasidalyti paslaptimi.

– Dingstam iš čia.

Maniau, kad Vilis nusives mane į kavinę. Vidurnaktį pakviestas puodelio kavos, kiekvienas pamanytų tą patį. Aš vis dar nepažįstu rajono. Navino galerija atsidarė vos prieš mėnesį – galiu rasti kelią iki jos, bet nežinau, kas įsikūrę kaimynystėje.

Užtat žino Vilis. Jis gyvena netoliese, kinų kvartale. Dievinu kinų kvartalus. Mėgstu pirkti lazdeles ir sriubos šaukštus. Tokių niekniekių rasi ant kiekvieno kampo, bet čia jie autentiškesni. Jeigu galėčiau, priglausčiau visus letena mojančius katinus. P pinigų katinus. Dievinu ir juos. Dažniausiai raudonos arba aukso spalvos, mechaniškai kilnojančius priekines letenas. Jų mostas kvepia šviežiomis citrinomis.

Turėčiau nustepti, kai, užuot nusivedęs mane į kavinę, kur ant apskritų padėklų sukasi pyrago gabalėliai, Vilis sustoja prie akmeninio namo su grotuotais langais ir surenka durų kodą. Turėčiau sudvejoti, kai, įžengęs į laiptinę, jis atsisuka ir apdovanoja mane savo paslaptinga šypsena. Neturėčiau kilti į viršų, į jo butą. Šįkart Vilis prilaiko duris, praleisdamas mane pirmą. Laiptinė ankšta, todėl, eidama pro jį, petimi priliečiu krūtinę.

Turėčiau keliauti namo.

Įsivaizduoju, kaip iškėlusi rankas žengiu atgal, nervingai šypsodamasi purtau galvą, pasigaunu taksi ir lipu į traukinį. Dvejoju trisdešimt sekundžių, kol tampa per vėlu trauktis. Atsiduriu viduje.

Kaip ir reikėjo tikėtis, Vilis gyvena lofte. Tikriausiai anksčiau čia buvo sandėlis arba gamykla. Medinės grindys, masyvios sienos, plytų sienos. Svetainė, virtuvė, valgomasis – viskas vienoje didelėje erdvėje su koridoriais, tikriausiai vedančiu į miegamąjį ir vonią. Tai tikras loftas su įvijais laiptais. Mano širdį užlieja pavydas.

– Norėčiau buto, – nejučia ištariu.

Vilis pažvelgia į mane.

– Įsigyk.

Aš nusijuokiu.

– Turiu namą. Man *nereikia* buto. Tik *norėčiau* jį turėti.

Norėčiau vietos, kuria nereikėtų dalytis. Knygų lentynų ir mažytės siauros virtuvės, kuria nesinaudočiau, nes niekada negaminčiau. Medžio masyvo grindų ir spalvotų rištinių kilimų. Didelės minkštos lovos su daugybe pagalvėlių. Tylios vietos aptakiais kampais tik sau. Vietos, pilnos vaivorykščių ir pajūrio smėlio dvelksmo.

– Įsigyk, – pakartoja Vilis, tarsi panorėjęs buto užtekėtų nueiti į parduotuvę. – Kavos?

Jau vėlu. Išgėrusi kavos negalėsiu užmigti, bet būtent to dabar reikia.

– Taip, prašyčiau.

Vilio virtuvėje stovi brangus kavos aparatas, kuris mala pupeles ir iki reikiamos temperatūros šildo vandenį. Negaliu paaiškinti, kodėl nusijuokiu. Kai pasilenkiu virš spindinčio

metalinio stalviršio, kokį galėtum išvysti restorano virtuvėje, naujasis pažįstamas kreivai šypтели.

– Kas?

Aš gūžteliu pečiais.

– Neatrodai panašus į tipą, apsistačiusį brangiais kavos aparatais.

Vilis taip pat pasilenkia. Jeigu ištiestų koją, užmintų ant manosios.

– Štai kaip! Jis ne mano, žmonos.

Instinktyviai apsidairau, ieškodama moters buvimo čia ženklų. Tiesą sakant, nesu tikra, kokių. Galbūt gėlių ir pagalvėlių. Kvėpalų dvelksmo.

Vilis nusijuokia. Pasijuntu prigauta.

– Buvusios žmonos, – paaiškina. – Ji pasiėmė katę, man liko kavos aparatas.

– Mhm.

Aparatas garsiai šnypščia, leisdamas juodą skystį. Virtuvėje pasklinda nuostabus aromatas. Atrodytų, tik kava, nieko neįprasto, ir vis dėlto.

Vilis ištisia man puodelį. Įsipila sau. Iš spintelės ištraukia butelį „Bushmills“.

– Norėtum?

– Mmm... ne.

Jau beveik pirma. Po kelių minučių turėčiau išeiti. Dar spėčiau į paskutinį traukinį.

Neturėčiau apskritai čia būti.

– Tikrai? – Vilis kilsteli butelį. Vilioja. Dosniai šliūkšteli sau. – Visai geras.

Tikiu. Negėriau viskio jau... tiesą sakant, neprisimenu, kada

gėriau jį paskutinį sykį. Ar kada nors apskritai gėriau viskį? Laukiniais koledžo laikais, kai maukdavom viską, kas patekdavo į rankas, tikrai ragavau viskio.

Aš ištiesiu puodelį.

– Tik truputį.

– Nieko nebus. – Vilis negailėdamas šliūkšteli. Iškelia puodelį ir palaukia, kol aš padarysiu tą patį. – *Sláinte*.

– Tu airis?

Dvejodama gurkšteliu. Kava karšta ir gera. Viskis dar geresnis. Abu stiprūs kaip velnias. Mano gerklę ir skrandį užlieja karštis. Nereikėtų meluoti. Karštis išmuša nuo jo žvilgsnio, ne nuo gėrimo.

– Visi mes čia airiai, – Vilis kilsteli puodelį ir nė nemirktelėjęs jį ištuština. – Eikš, noriu kai ką tau parodyti.

– Tikiuosi, ne graviūras.

Šiurkštokas pokštas, bet jaučiuosi negrabi ir kampuota. Man pinasi kojos, kodėl žodžiai turėtų būti kitokie?

Vilis žvilgteli per petį.

– Kažką panašaus.

Akimirką dvejoju. Tada kitą. Aš svetimuose namuose. Dabar taip vėlu, kad greitai ims švisti. Aš ragavau viskio. Kaip galėčiau kaltinti jį, jeigu tikėtusi daugiau?

Ar nusivilčiau nesulaukusi dėmesio?

Vilis nusiveda mane į kamą, kur stovi rašomasis stalas su išpūdingu kompiuteriu, nukrautas aplankais ir suglamžytais popieriais. Šiek tiek toliau kabo raudona aksominė užuolaida. Šalia – metalinis stelažas su popieriaus ritiniais. Kitas stalas su keliais šviestuvais ir įrenginiu iš metalo bei audinio. Buvau mačiusi tokį anksčiau, bet pamiršau pavadinimą. Galbūt šviesos dėžė? Joje išdėstomi fotografuojami daiktai.

– Čia prasideda stebuklai.

Vilis įjungia vieną didžiųjų šviestuvų. Viską užlieja auksinė šviesa.

Trumpam prisimerkiu. Džiaugiuosi, kad lemputė nukreipta į seną medinę kėdę, stovinčią priešais užuolaidą, o ne į mane. Šviesa išryškina visus kėdės plyšius ir įtrūkius. Galiu tik įsivaizduoti, kaip atrodytų mano veidas.

Vilis atverčia aplanką ir ištraukia aštuonių su dešimties dydžio nuotrauką, vaizduojančią moterį, spausdinančią sena rašomąją mašinėlę. Ji aprengtą kaip jaudinanti sekretorė. Siauras juodas sijonas, balta palaidinė su kaspinu vietoj apykaklės, bateliai neįtikėtino aukščio pakulne. Plaukai susegti į griežtą kuodą, akiniai dengia akis, apsunkusias nuo šešėlių ir tamsaus apvado. Aš sutrinku.

– Paveikslėliai.

Vilis ištraukia antrą nuotrauką, kurioje išvystu kostiumuotą verslininką. Jis ryši kaklaraištį, laiko popierinį kavos išsinešti puodelį ir portfelį. Mano naujasis pažįstamas lėtai sumosuoja nuotrauką.

– Tavo darbas? – pasiteirauju.

– Taip. – Vilis įsega nuotrauką atgal į aplanką. – Mano duona ir sviestas.

Man palengvėja.

– Nežinojau.

– Visiems reikia valgyti, – sako. – Geriau pasižiūrėk čia.

Vilis pamoja prieiti arčiau. Būtų labai nemandagu atsisakyti. Atsistoju šalia priešais stalą. Mudu trumpam susiliečiame pečiais. Naujasis pažįstamas paima kitą aplanką ir ištraukia spalvotą nuotrauką, vaizduojančią apsikabinusią porą. Vyras

ir moteris išsiplaikščiusiais plaukais vilki istorinius drabužius. Fone matosi toks pats, tik pasendintas kadras, kelios stilistinės detalės ir tekstas.

– Knygos viršelis? Kuri knygų viršelius?

– Kai gaunu užsakymų. – Vilis šypteli ir paploja per nuotrauką. – Labai ją mėgstu. Seksuali, ar ne?

Turiu pripažinti, kad jis teisus, nors tai vienas tų viršelių, pro kuriuos praečiau knygyne. Panašiai kaip su viskiu – kada paskutinį kartą skaičiau meilės romaną? Ar kada nors buvau paėmusi tokį į rankas?

Vilis ištraukia dar vieną nuotrauką. Šįkart tamsesnę. Moteris juodais odiniais drabužiais su ilga, per petį permesta kasa laiko pistoletą. Jos ilgaauliai verti nuodėmės. Tikras pavydo vakaras, pamatau, ir norėdama geriau įsižiūrėti į nuotrauką, negalvodama palinkstu arčiau fotografo.

– Kažkur ją mačiau, – sakau. – Mokslinė fantastika? Knyga neseniai buvo ekranizuota.

– Taip, – išdidžiai pritaria Vilis. – Bestseleris.

Mudu stovime visai greta. Galėčiau pasisukti ir atsitraukti arba prisiglausti. Įsivaizduoju, kaip po delnais tvinkčiotų jo raumenys. Nepajudu iš vietos.

– Ar galiu tave nufotografuoti? – pasiūlo Vilis.

Dabar žengiu atgal ir papurtau galvą.

– Nieku gyvu.

Kodėl taip pasišiaušiu? Staiga pasijuntu kvailai. Sukaupiu visas jėgas, kad nedėčiau į kojas. Iškeliu smakrą ir ištiesiu pečius. Pažvelgiu jam į akis.

Vilis nesišypso. Nesijuokia. Įdėmiai stebi mane neperprantamu žvilgsniu.

– Kodėl?

– Kodėl nori mane nufotografuoti?

Iš mano lūpų išsprūsta trūkčiojantis atodūsis.

– Mėgstu fotografuoti žmones.

– Kam tau mano portretas?

Vilis pažvelgia į ryškiai apšviestą kėdę. Jeigu atsisisėiu ant jos, šviesa nutviekis mane. Jokio šešėlio, jokios paslapties. Jis išvys visas mano poras, raukšles ir neišrautus gyvaplaukius. Nieku gyvu.

Vilis nieko nesako.

– Man nereikia portreto, – galiausiai tariau.

Jis paima fotoaparata. Žinau, kaip atrodo meno darbas. Drobė, matinis atspaudas. Visgi nežinau, kaip jis atsiranda. Dažai ir teptukai, išlaikymas ir diafragma, lęšiai, juostos jautrumas, molis ir glazūra. Galiu pasakyti, ko vertas darbas, bet neturiu supratimo apie kūrybos procesą.

Vilis atsargiai laiko išpūdingo dydžio fotoaparata. Anksčiau spragsėdavau muiline, kol galiausiai pamečiau įkroviklį. Dabar akimirkas fiksuoju telefonu. Dažniausiai prisimenu jas, kai prireikia atnaujinti programinę įrangą. Viskas baigiasi tuo, kad perkeliu kadrus į kompiuterio standųjį diską ir vėl pamirštu.

Vilis priglaudžia fotoaparata prie vienos akies ir nukreipia objektyvą į kėdę. Nuspaudžia mygtuką. Žvilgteli į ekraną. Pakeičia nustatymus. Padaro kitą kadrą.

Aš nejudu. Jis neįkalbinėja, tik dar kartą įamžina nebyliai stovinčią kėdę. Dar kartą. Vėl užmeta akį į ekraną. Pakeičia nustatymus.

Galiausiai su gumulu gerklėje įsitaisau kėdėje. Šviesa tokia ryški, kad turėčiau žvairuoti, bet lieku atsimerkusi. Viską matau. Kambarys skendį prietemoje – tik aš sėdžiu šviesos rate tvirtai

Jų aistra sunaikins viską, kas stos skersai kelio...

Aš važiuoju traukiniu.

Nežinau, kurioje stotyje įlipau ir kurioje išlipsiu.

Žinau tik tiek, kad važiuoju. Vaizdas už lango liejasi.

Keliauju traukiniu. Nors turėčiau išlipti iš jo. Likimas

iš manęs juokiasi. Gerai gyvenau, turėjau viską, kol

staiga gavau tai, apie ką nė nenučiuokiau. Galimybę

jaustis patenkintai, nuostabiai, nepakartojamai,

laimingai ir džiaugsmingai.

Taip atsidūriau traukinyje, lekiančiame nežinoma

kryptimi. Esu ne keleivė, bet mašinistė. Metu

anglis į garvežio katilą, kad visu greičiu leisčiausi

pirmyn.

Jeigu patikėčiau, kad tai tebuvo atsitiktinumas arba

likimas – ar taptų lengviau? Iš tikrųjų, prieš

sutikdama Vilį, nenumaniau, ko ieškau, bet visada

ilgėjausi. Tai ne atsitiktinumas ar likimas.

Tai mano pasirinkimas. Nežinau, kaip sustoti.

Nenoriu sustoti.

*Įspėjame: knygoje yra scenų,
skirtų tik suaugusiems.*

